

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Еколошко инжењерство
Назив предмета: Екологија животиња
Наставник: Проф. др Тамара Галоња Когхил
Статус предмета: Изборни предмет 4
Број ЕСПБ: 7
Услов: Општа екологија; Зоологија
<p>Циљ предмета</p> <p>Усвајање знања о абиотичким и биотичким утицајима животне средине на основне фазе у животном циклусу животиња, што је од пресудног значаја за преживљавање и репродукцију јединки, бројност и дистрибуцију популација животиња у биосфери. Упознавање студената са основним принципима екологије, популационе биологије, конзервационе биологије и другим биолошким дисциплинама значајним у области екологије животиња и у заштити свих животињских врста. Посебан циљ је и упознавање студената са значајем који животињске врсте имају у кружењу материје и протоку енергије у различитим терестричним и акватичним екосистемима, као и о значају опстанка сваке појединачне врсте животиња за опстанак живог света на Земљи, укључујући и опстанак човека.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти који успешно савладају наставни програм биће у могућности да примењују истраживачке методе из области екологије животиња, на терену и у лабораторији, да интерпретирају различите утицаје животне средине на структуру и дистрибуцију посматраних популација животиња, као и да концептирају базичне студије и акције усмерене на заштиту животињских врста.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Дефиниција и предмет изучавања екологије животиња, њен историјски развој и значај за савременог човека и друштво. Репетиторијум из биодиверзитета животиња. Основи аутекологије: организам и животна средина; еколошки фактори; еколошке форме и еколошка ниша. Дејство еколошких фактора и еколошка валенца. Либигово правило минимума. Абиотички фактори и популације животиња. Биотички фактори и популације животиња. Интерспецијске и интраспецијске интеракције међу животињама. Основи синекологије и демекологије: појам и концепт популације, животне заједнице и екосистема. Основни елементи популација животиња (густина, дистрибуција, узрасна и полна структура, наталитет и морталитет, итд.). Динамика популација животиња: миграције, привремене и трајне групе, итд. Понашање и комуникације међу животињама. Популационе теорије. Појам и концепт зооценозе. Састав и структура зооценозе. Органска продукција у екосистема и односи исхране: ланци исхране, трофичке мреже и нивои. Периодизам. Стабилност екосистема и сукцесије. Еволуција екосистема. Екозоне. Преглед и карактеристике биома на Земљи. Еколошки предели. Биосфера. Животињске врсте и савремени човек: антропогени фактори и популације животиња. Угрожене и заштићене врсте животиња у Србији. Значајна станишта птица у Србији (ИВА).</p> <p><i>Практична настава – вежбе</i></p> <p>Еколошка валенца. Животне форме и морфолошке адаптације птица и сисара. Климатски фактори: климадијаграми и руже ветрова. Биоклиматограм. Квантитативне методе за одређивање бројности јединки у популацији животиња. Методе за израчунавање просторног распореда јединки у популацији животиња. Морталитет и криве преживљавања. Раст и узрасна структура популације животиња. Интерспецијске интеракције међу животињама: компетиција и динамика популација предатора и плена.</p>
<p>Литература</p> <p>Обавезна:</p> <p>Станковић, С. (1962). <i>Екологија животиња</i>. Завод за издавање уџбеника НРС: Београд.</p> <p>Крпо-Ћетковић, Ј. (2011). <i>Екологија животиња – скрипта</i>. Универзитет у Београду, Биолошки факултет, Београд.</p> <p>Допунска:</p> <p>Паповић, Р., Шапкарев, Ј. (1990). <i>Анимална екологија</i>. Научна књига, Београд.</p> <p>Бјелић-Чабрило О. (2014). <i>Практикум из екологије животиња</i>. ПМФ, Нови Сад.</p> <p>Пешић, Б. С. (2011). <i>Основи екологије</i>. Универзитет у Крагујевцу; Природно-математички факултет.</p> <p>Паповић, Р, Шапкарев, Ј. (1985). <i>Анимална екологија</i>. Научна књига, Београд.</p> <p>Крпо-Ћетковић, Ј., Стаменковић, С., Плећаш, М., Ћетковић, А., Била - Дубаић, Ј., Суботић, С. (2019). <i>Екологија животиња – практикум</i>, 2. изд., Универзитет у Београду, Биолошки факултет, Београд.</p>

Beutel, R. G., and R. A. B. Leschen (Editors) (2016). *Handbook of zoology . Arthropoda: Insecta. Coleoptera, Beetles. Morphology and Systematics. Archostemata, Adephaga, Myxophaga, and Polyphaga partim*, Volume 1, 2nd Edition. Walter de Gruyter, Berlin, Germany. 684 pp. Hardcover. ISBN: 978-3-11-024906-4.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2x15=30	Практична настава: 3x15=45
------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

Методe извођења наставе

Усмена излагања, мултимедијалне презентације, интерактивна настава - дискусија, креативне радионице, консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
активност на вежбама	5	усмени испит	60
колоквијум	20	
семинарски рад	10		